

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy óra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy ccentimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitlári cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Főispánok hatásköre.

A képviselőház közigazgatási bizottsága tegnapelőtt tartott ülésén a maga forumán véglegesen döntött a vármegyék rendezéséről szóló törvényjavaslatnak a főispáni hatáskört tárgyzó cikkelye felett.

A határozat, mely szótöbbséggel hozott, az lett, hogy a főispánnak az a hatáskör biztosított, a melyet a javaslatban a kormány meghatározott.

Tehát egyelőre a főispáni hatalom kérdése megoldottnak tekinthető.

Hátra van ugyan a képviselőház, a hol ennek a bizottságnak eldöntött kérdésnek másnemű megoldására alkalom volna még, de a ki ismeri a mi szerencsétlen parlamenti pártviszonyainkat, az előre láthatja, hogy ugyanaz a többség, melynek egy kiküldöttsége a a közigazgatási bizottság már hallatta a szavát, a képviselőházban sem fogja megtagadni magát és megadja a főispáni hatalom számára, mindama jogokat, melyeket a kormány javasol.

A vármegyék közigazgatási szervezetébe tehát törvényesen is beillesztetik a hatalmi mindenhatóság — a főispán, mint a hatalom képviselője által gyakorlandólag.

Hogy minő hatáskört kíván a kormány a szóban forgó törvényjavaslatban a főispánok részéről biztosítani — azt már ismételt elmondottuk ugyan e helyen is.

Kimutattuk, hogy az ujonnan tervezett közigazgatási szervezetben a hatalom részére oly nemű rendelkezési jog gyakorlatát teszi lehetővé a javaslat, a mely hatáskör mellett az önkormányzati jogok a lehető leghatékonyabb körre szoríthatnak, s végeredményben épen a főispáni hatáskör mértékétlen kiterjesztése következtében az önkormányzati jogok gyakorlására még csak alkalom sem hagyatik fenn.

A kormány javaslata szerint a tervezett közigazgatási szervezet egyáltalán nem egyéb, mint a jelenlegi főispáni intézménynek átültetése az új rendszerbe, mely átültetés feltétlenül a helyes közigazgatás érdekeibe ütközik.

Különösen az a rendelkezés, hogy a szintén kormányilag kinevezendő alispánok mellett a főispánok részére nemcsak az ellenőrzés, hanem az intézkedés és sok esetben a végdöntés joga van biztosítva egyenesen arra

vezet, hogy az alispán által vezetett adminisztráció keretében a közigazgatási életműködés a főispáni hatalom és befolyás által teljesen megbénítható.

Hiszzen bárki előtt is nyilvánvaló lehet, hogy a hatáskörök eme felzavarásából kiszámíthatatlan érdekösszeütközések keletkezhetnek, s hogy az ilyen rendelkezéseket tartalmazó törvény a közigazgatást nem hogy megjavíthatná, sőt ellenkezőleg az egészséges fejlődés ügyének válik ártalmára.

Az egész adminisztráció ki lesz szolgáltatva a főispáni és illetve kormányi mindenhatóságának vagyis beáll az az eset, hogy az intézkedési joggal felruházott tisztikar csak azon rendelkezések egyszerű végrehajtó közegévé válik, a melyeket a főispánok a hatalmi érdek szemponijából végrehajtásra kitűznek.

Lesz tehát bő alkalom arra, hogy a főispáni hatáskör alá rendelt tisztikar a közérdekek rovására visszaélhesen a hatalommal, s a pártpolitika követelményeit ott is érvényesítse, a hol annak káros hatásait épen megszüntetnie kellene.

A főispáni és alispáni hatáskörök javasolt szétválasztása merőben ellenkezik minden helyes és okzerű közigazgatási politikával.

A mely közigazgatási szervezetben ugyanis intézkedési jogok biztosítottak az adminisztrációt vezető kinevezett alispánok részére és ugyanebben a szervezetben a szintén kinevezett főispánok nemcsak ellenőrző, ha nem intézkedő kormányközegek, ott előbb utóbb beáll a hatáskörök felzavarásának esete és naponként felmerülnek az egyenetlenkedések az intézkedő és az ellenőrző közegek között.

Hogy mindez a jó és helyes közigazgatás érdekeit veszélyezteti, csak azok tagadhatják el, a kik abban az illúzióban élnek, hogy a közigazgatási élet fejlődése csak úgy biztosítható, ha a hatalmi befolyás minden ágazatban szabadon érvényesülhet. De mert mi, és a nemzet nagy többsége azt látja, hogy a hatalmi mindenhatóság már eddig is legtöbbet ártott a magyar állami konsolidációnak nagy érdekeinek — feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy a főispáni hatáskör — mikor a javaslat a Ház elé kerül — eltérően a bizottság javaslatától — oly módon határozatosk meg, hogy az ne vezethessen a köz-

igazgatási viszonyok előrelátható megromlására.

Két dudás még a csárdában sem fér meg, annál kevésbé válhatik a közigazgatási érdek javára, ha egy szervezetben az al- és főispán a kontemplált hatáskörrel együttműködésre kényszeríttetnek.

Uj iparfelügyelők. Az ország ipar tanácsa a miniszter elnöke alatt több ülésben tárgyalta az iparfelügyelőről szóló törvényjavaslat tervezetét, mely — az „Iparügyek” értesítése szerint — most már nem a balesetbiztosítási törvény keretében, hanem önállólag fog az országgyűléshez benyújtani. Az iparfelügyelők hatásköre ki fog terjedni a gyárviszsgálaton kívül az iparfejlesztési teendőkre, a gyakorlati iparoktatás ellenőrzésére, a telepengedélyezéseknél való közreműködésre. A kerületi rendszer azonban, vagyis ama decentralizáció, melyre a II. ipartestületi gyűlés fölterjesztése is sulyt fektet, nem fog keresztlül vitetni, hanem az iparfelügyelők, ugy mint eddig, a központban fognak szolgáltatást nyújtani. Ehhez képest melőzve van a kulturmérnökség mintájára kívánatosnak tartott önállóbb testületi szervezet és a központi iparfelügyelői állás kirendelése is. A törvényjavaslat keretében föl fognak vétetni a balesetek megelőzését célzó intézkedések is, melyek egyszersmind a munkaadó felelősségét megállapítják és a hatósági eljárást szabályozzák. Az ipar tanács által javasolt számos módosítás figyelembe vételével az egész tervezet ujonnan fog szövegeztetni és a benyújtás előtt még egyszer az ipar tanács elé kerül.

Politikai hírek.

A képviselőház tegnap elvégezte a bírói szervezetről szóló törvényjavaslat általános tárgyalását. A ház többsége elfogadta a törvényjavaslatot s a mérsékelt ellenzék is az elfogadásra szavazott. A mai vitában Szilágyi Dezso igazságügyminiszter hosszabb beszédet mondott. A vitában részt vettek a miniszteren kívül Tarnóczy Gusztáv, Horváth Ádám, Kemény Pál és Polonyi Géza.

Politikai híre. A bolgárok gyűlöletét az oroszok iránt senki sem szította annyira, mint a hírhedt bukaresti orosz követ, Hitrovo. Ki is önti ellene keserűségét a bolgár hivatalos lap, a „Szvoboda”, melynek ma érkezett számban többi közt a következők olvashatók: „Hitrovo Bulgária gonosz szelleme elhagyja Bukarestet. Van-e bolgár, ki e nevet nem ismeri? Hitrovo öt év alatt megtestesülése volt az oroszok infámiáinak Bul-

gária ellen, ő volt forrása minden zavarnak szerencsétlenségnek, a mit Bulgária a lefolyt öt év alatt szenvedett. Hitrovo neve össze van kötve a legszörnyűbb eseményekkel, a melyek nálunk végbementek, össze van kötve a legutóbbi minisztergyilkossággal is. A história egykor méltányolni fogja a bolgár nemzet e hiénájának viselt dolgait. Bűn volna, ha most, mikor ez az emberi alakot viselő démon messze eltávozik a bolgár határ vidékéről, nem festenék őt olyannak, a milyen volt, hadd emlegesse örökké minden bolgár átokkal ezt a legerköstelenebb embert.” Azután elmondja az idézett lap Hitrovo viselt dolgait, a melyek már köz tudomásuk világ-szerte.

Eldöntött főispán-kérdés.

A képviselőház közigazgatási bizottsága hétfői ülésén elvileg eldöntötte a főispáni kérdést. Csupán az ellenzéki tagok szavaztak Apponynak azon indítványa mellett, hogy a főispáni és alispáni hatáskör egyesíttessék.

A bizottság Tibád Antal azon indítványához sem járult, mely a főispánról szóló első szakaszban már ki akarta mondani a főispáni hatáskörnek kizárólag ellenőrző természetét. A bizottság ezt az indítványt is 10 szavazattal 9 ellen mellőzte. Reméljük, hogy ezzel a bizottság nem akarta magát az elvet mellőzni; mert ha már a főispánt a kinevezett alispán mellett is megtartják, zavarok csak úgy kerülhetők el, ha legalább az intézkedési hatáskört nem osztjuk fel ezen két közeg között, hanem a főispánt az ellenőrzésre szorítjuk. Így csak politikailag fog esetleg károsan hatni, de az adminisztráció összhangját nem zavarja meg.

Az ülés lefolyásáról a következő tudósítást közöljük:

Tárgyalás alá vetett a törvényjavaslatnak a közigazgatási közegekre és azok hatáskörére vonatkozó második része. (91. és következő §§.) A 31. §-nál, mely szerint a főispán a kormánynak közvetlenül alárendelt állású tisztviselője, ki mint a önkormányzat képviselője a megye élén áll:

Szederkényi történeti visszapiantást vetvén a főispáni állás fejlődésére, azt hiszi, hogy nincs, a ki a megye élén álló alispán szemben helyeselné az adminisztratív rendszernek, vagyis a főispáni hatalomkörnek megkísérletet erőszakolását. Ugy látszik, hogy a jelen törvényjavaslat készítői a történeti reminiscencia hatására alól e kérdésnél meneküdni nem tudtak, holott annak lényegét igen könnyen letörölték emléktük táblájáról. Miután — így mondják — az állami érdekek képviselete átszállott a parlamenti kormányra, tehát a megyékre többé szükség nincs, nehogy az állam legfőbb öre, a parlamenti kormány és a megyék között félreértes és ebből összehatározás támadhasson, — a megyéknek jurisdikcióját és adminisztratív tevékenységét köre megszüntetendő és emunkakör a kormány által kinevezett állami tisztviselőkkel látandó el.

zelésre. Ha netán korán szurtuk volna fel a hólyagot, ecetsavas ömörbitással vagy borkőccsel fűdjük be; később meg, mikor a bőr hámol, piros, ne feledjük el a kenőcsöt meg a pudert.

Láthatja a leírásból a szíves olvasó, hogy milyen erős hatású lehet a szeploszer, azért ismételtük, hogy az orvos felügyelete nélkül ne sokat kenegesse magát. Ha nem is éljük manapság a kendőző szerek fénykorát, mert hisz ez a XVIII. század első felére esik, ha nem is melegítünk citromba rejtett aranylemezeket a tűzőn, hogy vele arcunk bőrének „lustre surnaturel”-t adjunk, vagy ha nem is akarjuk szemöldokeinknek ívét megpörkölt hangyatojás-porával feketébbé tenni: mégis tömteletlen ajánlat, hirdetés iparkodik keletet szerezni a haszontalanabbnál haszontalanabb misztikus, egyetlen jó szerek” százainak. Közülük választania saját belátása szerint a laikusnak — mindig veszedelmes; mert sok szer olyan erős hatású, mint az itt leirt orvosi szerek s a hű kendőző nagyon is pórul járhat, ha a hirdetésben bizva, titokban ke-negeti az arcát. Azért forduljon inkább orvosához, aki tudja, hogy mit várhat a sze-rektől, de tudja azt is, mitől tarthat a gyógyítás közben s így képes a támadó bajt ide-jén elhárítani.

Az a leány.

Angolból fordította: Amica.

XXI.

(Folytatás.) (53.)

Midőn Bryán a szobát elhagyja, az anyja keservesen sir és azt mondja:

Szóló nem vitatkozik e pontnál, hanem a fentebb vázolt történeti képből vonja le a következtetést. Ha csakugyan így áll a dolog, kérdi, mi szükség van arra, hogy a megyei életben indokolt alispán a főispán mellett külön ügykörrel tartassék fenn. Csak hogy ebben a régi megyei életnek egy kegyelmes képe most poródiaként álljon előttünk?

Hiszzen a megyei alispáni hatalmi kör létalapját a megyei önkormányzatban bírta meg, a megyei önkormányzat kifejlődve nem volt, a főispán állott a megye élén, akadályoztatása esetére nevezett ki a főispán valakit vice-ispánnul. A mostani tervezet tehát a régi emlékeket is hamisul utánozza, mert ennek utmutatása szerint, amint a megyei élet megszűnt az alispán is, és az adminisztráció élén maradni kell a felelősséggel körülírandó főispánnak.

A módosított tervezet szóló szerint nem egyéb, mint a jelen főispáni intézmények átültetése az új rendszerbe, melybe be nem illik, sőt beillesztése egyenesen az adminisztráció érdekébe ütközik. Ezt mások kimerítően kimutatták, úgy hogy ahhoz alig van mondani valója. Az elmondottak alapján nem fogadhatja el.

Gróf Apponyi Albert ezuttal is szükségesnek tartja ismételní azon általános megjegyzését, hogy a tervbe vett reform költségbeli részére vonatkozólag a szükséges felvilágosításokat mielőbb adja meg a kormány a bizottságnak, mert a várható költségemelés mindenestre oly momentumot képeznek, a mely e rész megállapításánál kiváló figyelmet érdemel.

Áttérve a tárgyalás alatti részére a javaslatnak, rekapitulálja, a mit ide vonatkozólag az általános vitában mondott, hogy elhibázott dolog a mai értelemben vett főispáni állás megtartása az intézkedő tisztikar mellett. Az adminisztráció helyes szervezésének egyik célja, hogy lehetőleg emancipáltassék a változó kormányoktól és szőló inkább ebben az irányban öhajtja a fejlődést. A javaslat szerinti szervezés határozottan azon eredményre vezet, hogy az illető tisztviselő visszaélhet hatalmával azon célból, hogy a pártpolitikát ott érvényesítse, a hol annak útját egyenesen el kell vágni. Ezért szóló a bizottságban résztvevő elybarátai nevében is javasolja a törvényjavaslat e részének akként leendő átdolgozását, hogy a főispáni s alispáni hatáskör egy főispán című állásban egyesíttessék.

Tibád az általános vitában bővebben foglalkozván e kérdéssel, most csak röviden nyilatkozik. A felügyelet s ellenőrzés jogát az intézkedési jogtól különválasztandónak vélvén, a főispáni s alispáni állás fenntartását szükségesnek tartja. A felülről jövő ellenőrzést csak az gyakorolhatja sikeresen, a ki az intézkedésben részt nem vesz. A főszempont e kérdésnél egyébiránt a politikai szabadság szempontja. E szempontból az illető közeg kevésbé veszélyes, ha csak azon sulyt viszi bele a választási küzdelmekbe, melyet a felügyelet és ellenőrzés ad neki, mintha ezzel össze lenne kötve az intézkedés is.

Szóló e kérdésben a törvényjavaslat álláspontján áll, de azért még sem érthet vele egyet, mert a 42. §-ban oly intézkedési jog

— Oh jaj, jaj nekem! — Az a gyermek megigézte a fiamat!

Londonban Putticombe ur túrlmetlenül várja a Bryán megérkezését; a saját szobájában fogadja fent az emeleten, mert miután nőtlen és a régi iskolához tartozik, az irodája felett van a lakása.

— Sir Bryán, nagyon örülök hogy látom! — Wilson, egy széklet. Sir, a mint látja a közvénynek semmi nyoma — elenyészett.

— Hogyan — Putticombe — egy nap alatt elmúlt? — kérdi Bryán csudálkozva.

— Nem akartam az édes anyját megijeszteni — jól van Wilson, köszönöm, — de önére szükség van itt a városban — mondja az ügyvéd titokzatosan

— Oh, a testvéremet érti? — Igen. Gondoltam. Ugy látszik, hogy pénzre van szüksége.

— Igen; ő azt mondja. És azt hiszem, hogy pénzt egy bizonyos határig kaphat. — Az a baj, hogy egy nagyon nem kívánatos privát hotelben van, a „Sharringa” hotelben Bobble utcában, hol nagyon kifogásolható ösmeretéseket csinált.

— Igen, tudom! — Épen most voltam ott — mondja Sir Bryán. Az utolsó levelét onnét írta.

— Valóban? — És Folliottné asszony mit mond hozzá?

— Tudja Putticombe, az anyám nem érti, sőt fogalma sincs róla, hogy ez a szó „Sharringa” maga és én előttem mit jelent.

— Az már igaz, az már igaz! Látta a testvérét?

— Oh, igen; és jó hosszasan morogtunk egymásra! Dik nem könnyen megközelíthető, makacs — nem sokat tudtam belőle kivenni.

— Mi a baj? — Azt hiszem a kártya?

AZ „ELLENZÉK TÁRCZÁJA”.

1891. Április 22.

A szeplő.

Szeplő végzetlen elszomorítója annyi piczi szívnék, minek is vagy ezen a világon? azok a sárgás, sárgás-barna pöttyök hány kesért órát szereztek már sok-sok leánykának! „Anyóskám, kérdezd meg már azt a doktor bácsit, mit tegyünk ez ellen a csunya szeplő ellen, ugy meguntam már.”

Mi is hát az a szeplő? hogy foghatnánk ki rajta amugy istenigazába?

Az elsőre könnyű, a másodikra nehéz megfelelni.

A szeplő fölösleges festéklarakodás a u. n. Malpighi rétegében.

Többnyire kerekded, egyszer csipkés, másszor elmosódott szélt piczi foltok lepik az orr szárnyát, az arcot, a homlok bőrét, szintugy a test ruhafódté részeit is, a mellett, hasat a karok belső fölszínét, a hátat, a lábakat stb. Hol különálló, hol többen összefolyva nagyobb területet egészen befödnek (nyakon, vállon, arcon). Rendszerint nem, néha azonban tülemkednek a bőr nivóján. Támadásuk okát semmi esetre sem a napfény közvetlen behatása teszi, de tagadhatatlan hatalmuk van fölöttük mégis az évszakoknak. Télen halványak, csaknem egészen eltűnnek, tavasszal sötétebbek. Szőke, barna egyaránt megkapja; a haj színe nem határoz, csupán a bőr annyiban, hogy igen fehér, ugyszólván áttetsző arczbőrű egyéneknek leginkább szembeötlők, mert legsötétebbeknek látszanak. — Ezért vöröshajukat rutit leginkább a szeplő.

Míg más festéklarakodások (lencsék) általában késő öreg korig megmaradnak, a szeplő mindég megkíméli az idős embert. Mi haszna! Épen a legrosszabb kor, midőn a leányka már kezdi magát hébe-korba nézegetni az álló tükörben, hatodik, nyolczadik évében lépnek elő az alkalmatlan pöttyök.

Gyógyítani csak bajjal jár. Miként azt Paschis bécsi dócsens művében „Kosmetik für Aerzte” összefoglalva találjuk, részint oly szerek segélyével történik, amelyek fölláztják, leválasztják a bőr fedő hámját, sőt esetleg mélyebb részeit is (lugok, szappanok, borax, gyengébb ásványi és más savak, kén), részint olyanok fölhasználásával, a melyek mélyreható bõrgyuladást okoznak, a festéket ily módon semmisítik meg (koncentrált ásványi savak, mustárolaj, krotonolaj, holyaghu-zók, bors, veratrin, jódt, szublimát és más kénosó készítmények.) A gyógyítás, nehézségének az az oka, hogy a festéklarakodás nem a bőr fölszínén van, hanem az alatt, tehát a bőr fölszínét is el kell távolítani, hogy a szeplőig jussunk; azután, ha el is pusztul egyszer-másszor a folt, megint újra képződik a bőr festéke s a legközelebbi tavaszon újra kitta a szeplő.

A lugok maguk többnyire igen marók, ezért szépítő szerekül nem igen használják. Megfelelőbb már a szappanos borogatos bor-savval vagy borax oldatával, lemosás bor-szeszben oldott kálszappannal (spir, saponis, kalin), beecetelés hig savakkal (sósav) stb.

A szénsavas sok sokkal alkalmasabbak seplő ellen a lugoknál, mert enyhébb a hatásuk. A bőr fellazult felsőbb réteget leválasztásra bírván, egyidőre meg van a hasznuk: természetesen magát a festéket elhalaványítaniok ezeknek sincs módjukban. Sőt ha hosszabb időn át alkalmazzuk őket, száraz-merevvé, érzékennyé válik a bőr, ugy, hogy igen finom teint-re ezek sem valók.

Ezek a lugos szeplővizek rendszeren szénsavas káli és boraxal készülnek, melyet rózsavízben oldanak, s gliczerint is adnak hozzá.

Kimball orvos az ecetsavas káli oldatát, borszeszszel és rozsaolajjal használtatja. Számos titkos szert hisztrelt egyedül tödvizítőnek a reklam dobja. Ezek nagyobbára mind szénsavas kálium oldatai.

Jól elmulasztja a szeplőt, lencsét, általában a bőre lerakott festékeit a szublimát, a kénosó egy vegyülete klórral. 05—1 százalék oldatában. Nagyon erős szeplőnél, a nagyon is szerencsétlen szép megpróbálhatja, de soha sem maga, hanem orvos felügyelete mellett. A szublimát oldattal ugy szokás eljárni, hogy a szeplős helyre vászonszövetet rakunk, ezeket leöntözzük szublimáttal, a beteget lehetőleg vízszintes helyzetben tartván. Körülbelül négy óra hosszat rajta hagyjuk ezt a borítást a megszépítendő helyen. Levétele után többkisebb, avagy egy nagyobb savóval tölt hólyag támad, ezeket alappukhoz közel felbükjük, aztán ártalmatlan pudort hintünk rá. — Szép pörkösdős áll be. — Lehull a védőpörk, alatta a bőr szép tiszta fehér.

Úgyet kell azonban vetnünk az utóke-

szélségre. Ha netán korán szurtuk volna fel a hólyagot, ecetsavas ömörbitással vagy borkőccsel fűdjük be; később meg, mikor a bőr hámol, piros, ne feledjük el a kenőcsöt meg a pudert.

Láthatja a leírásból a szíves olvasó, hogy milyen erős hatású lehet a szeploszer, azért ismételtük, hogy az orvos felügyelete nélkül ne sokat kenegesse magát. Ha nem is éljük manapság a kendőző szerek fénykorát, mert hisz ez a XVIII. század első felére esik, ha nem is melegítünk citromba rejtett aranylemezeket a tűzőn, hogy vele arcunk bőrének „lustre surnaturel”-t adjunk, vagy ha nem is akarjuk szemöldokeinknek ívét megpörkölt hangyatojás-porával feketébbé tenni: mégis tömteletlen ajánlat, hirdetés iparkodik keletet szerezni a haszontalanabbnál haszontalanabb misztikus, egyetlen jó szerek” százainak. Közülük választania saját belátása szerint a laikusnak — mindig veszedelmes; mert sok szer olyan erős hatású, mint az itt leirt orvosi szerek s a hű kendőző nagyon is pórul járhat, ha a hirdetésben bizva, titokban ke-negeti az arcát. Azért forduljon inkább orvosához, aki tudja, hogy mit várhat a sze-rektől, de tudja azt is, mitől tarthat a gyógyítás közben s így képes a támadó bajt ide-jén elhárítani.

Úgyet kell azonban vetnünk az utóke-

adatik a főispánnak, melynek egy része sem vonható le a felügyeleti s ellenőrzési jogkörből. Szólok az elv köztvetéssel keresztyénüléte óhajtván, már a 31. §-ban kifejezetten óhajtván, hogy a főispán mint a kormány felügyelő s ellenőrző közege egy a közigazgatási tisztviselő, mint a megye élén áll.

Gróf Szapáry miniszterelnök mindenekelőtt azokra válaszol, a miket gr. Apponyi a költségekre nézve mondott. Szólok általános körvonalakban már a tárgyalás elején nyilatkozott a költségekről, a részletes felvilágosításokat később nyilatkozván megadni a kiküldendő albiztosításban. Most, hogy ez albiztosítás kiküldése mellőztetett, nincs nehézség arra nézve, hogy a felvilágosításokat a biztosság plenuma előtt adja meg egyik legközelebbi ülésben azon kérésrel, hogy a fizetési fokozatokat ne tekintse végleg megállapítottaknak s azoknak, mint tisztán tájékoztató adatoknak tárgyalásába ne bocsátkozzék a biztosság.

A mi gr. Apponyi indítványát illeti, a főispáni s alispáni állás egyesítésének eszméje nem új; a kormány kebelében is megfontolást tárgyalt képezte. Azon szempontok, melyek a kormányt ennek mellőzésénél vezették, a következők: Helyesen kormányozni alig lehetne, ha parlamentáris kormányzat nem lenne a megyékben bizalmi közege, mely politikáját képviseli s a melytől információkat nyerhet. Ha pedig ily bizalmi közege szükséges van, éppen az ellenkező szempontjából sokkal inkább kifogásolható lenne, hogy oly nagy hatalomkörrel ruháztassék fel, a minőt az egyesítés maga után vonna.

A főispán elnöke a megyei közgyűlésnek, mely nemcsak autonómia jogokkal bír, de nagy politikai jogokkal is fel van ruházva, ily körülmények közt mégis csak szükséges, hogy legyen a megyében a kormány politika nemzeteknek is képviselője.

Az adminisztráció élén álló alispán kormányváltozás esetén is megmaradván s csak a főispán változván a kormánnyal együtt, éppen ez felel meg azon szempontnak is, melyet gr. Apponyi kifejtett. Míg ellenben ha kormányváltozás esetén az is változnék, ki az adminisztráció élén áll, káros zökkenés állna be, a mely így elkerülhető lesz. A teendők oly sokasága is lenne az egyesítés mellett egy éven kezeben, hogy azoknak alig felelhetne meg, kivált ha még városi törvényhatóságok is élén állna.

Ha az alispán lenne az összes adminisztráció élén, úgy ennek alállásának vetve az összes szolgálati ágak, pedig főleg a pénzügyi adminisztrációval szemben a nagy közönység érdekében is szükséges, hogy legyen annak keretén kívül az ellenőrzést gyakorló közege.

Szólok ezek után kéri a szakaszok változtatás elfogadását, az egyes részletekre nézve fenntartván a nyilatkozást az illető szakaszoknál. (Élénk helyeslés.)

Holló azt tartja, hogy csak a tényleges adminisztráció főnöke lehet képes az ellenőrzés hatályos gyakorlására, a politikai ellenőrzés szempontjából pedig nemcsak szükség, de káros és veszélyes a törvényjavaslat álláspontja.

Szólok úgy a politikai szabadság, mint az adminisztráció jósága szempontjából gróf Apponyi indítványához járul, megjegyezve azonban, hogy míg ha a főispán tisztán ellenőrző s felügyelő közege tétetik, akkor is szükséges lesz a fejezetnek átdolgozása.

Horváth Lajos nem tud példát arra, hogy oly közeggel szemben, a mely az intézkedést a kormány nevében gyakorolja, még külön ellenőrző közege állítsassék fel. A régi megyében volt erre szükség, de szokatlan jelenség, hogy a kormány által kinevezett tisztviselő mellett legyen ily ellenőrző közege. Nem is lehet a főispán ezen ellenőrzése hatályos.

— Kártya, de hogy! — ez csekélység volna! — Attól félek hogy — hogy Sharring kisasszony —

— Szent ég! — kiáltja Bryán elszöryedve. — Hát létezik egy Sharring kisasszony?

— Soha se tudtam róla mind ez ideig — valami cousin.

— Ez aztán átkozottul szerencsétlen dolog! Szép és fiatal és több a féle mi?

— Szép-e? — Igen. Fiatal? — Azt már nem tudom oly könnyen meghatározni, de úgy hallom, hogy nyájas, hízogó turbékoló modora van, és acél markolata.

— Jó, de nekem vas akaratom van — jegyzi meg Sir Bryán.

— Nos, ez az alkalom igénybe veszi azt, és épen ideje, hogy erőlyesen alkalmazza — mondja az ügyvéd szárazon.

— Ugy, tehát ezért nem akar az urfi onnét eljönni! — Mert tudja Putticombe, Dik nem fog mozdulni onnét míg meg nem unja a leányt, és egy másik után nem szalad, a kinek az orra, szeme, dereka vagy a keze megnyerte a tetszését. Én nem gondolom, hogy én eléggé ösmerné az én léha testvéremet. — Igen majd akkor elhozhatjuk onnét.

— Édes Sir Bryán, hát azt gondolja, hogy én csak azért farsztoztam fel Londonba, hogy megmondjam, hogy az én csapodár testvérem ösmert változékonyságával egy új tárgy után bomlik? — Én azért hívtam őnt ide, mert itt komoly baj van. Ez a fiatal Sharring leány különbözik a Dik urfi többi fiatal leányaitól — akik csak bosszankodtak és szerencsétlenek voltak midőn elhagyta őket. Ez a fiatal leány nagyravágyó. Ő győzni akar ott ahol a többiek kudarcot vallottak.

— Elhatározta magát, hogy férjhez megy! — Mitán egy nagyon gazdag férj nem mutatkozott, legyen ön meggyőződve

— Elhatározta magát, hogy férjhez megy! — Mitán egy nagyon gazdag férj nem mutatkozott, legyen ön meggyőződve

— Elhatározta magát, hogy férjhez megy! — Mitán egy nagyon gazdag férj nem mutatkozott, legyen ön meggyőződve

— Elhatározta magát, hogy férjhez megy! — Mitán egy nagyon gazdag férj nem mutatkozott, legyen ön meggyőződve

— Elhatározta magát, hogy férjhez megy! — Mitán egy nagyon gazdag férj nem mutatkozott, legyen ön meggyőződve

— Elhatározta magát, hogy férjhez megy! — Mitán egy nagyon gazdag férj nem mutatkozott, legyen ön meggyőződve

— Elhatározta magát, hogy férjhez megy! — Mitán egy nagyon gazdag férj nem mutatkozott, legyen ön meggyőződve

A belügyminiszter által kiküldendő néhány szakértő hatályosan megleheti az ellenőrzés azt a részét, melyre a megyei közgyűlés nem képes, de szólok arra soha nem tudna ráállani, hogy a kormány nevezett emberei fölé ily ellenőrző közege tétessék, nemcsak mert felesleges, de mert igen sokba is kerülne, a mely költségtebbet helyesebben lenne a közigazgatási közegek javadalmazásának javítására fordítható, el is tekintve a főispáni nyugdíjaktól s egyéb megtakarításoktól. Szólok semmi okát nem látja annak, hogy a költséget kidobjuk az ablakon s pártolja gr. Apponyi indítványát.

A biztosság gr. Apponyi indítványának mellőzésével, érdemleges változtatás nélkül elfogadja a szakaszt.

Látogatás Kossuthnál.

Egy kis társaság kopogtatott be április 8-án Kossuth Lajos turini lakására: Jenovay Zoltán földbirtokos, dr. Schreier Viktor negy-szent-miklósi ügyvéd, a két leányával és dr. Nyilassy Pál szegedi ügyvéd.

Olaszországi utjából visszatérve, Turin felé jöttek, egyenesen abból a csebből, hogy meglássák a nagy turini száműzöttet vagy most már inkább a turini hontalant.

Ennek a szegénytelen ténynek hatása ki is érezhető Kossuthnak magatartásából, társalgásában. Élénken, lelkesedve beszél minderről, ami minket illet, de került ezt a szót „hazám“, azt mondja helyette: Magyarország. És került vendégei megszólításánál a hazámiai szót, azt mondja helyette: önök.

Szívesen, örömmel fogad különben minden magyart. Kifejezte ezt ezuttal is a vendégei előtt. Hangsúlyozta, hogy a „magyarok“ látogatása nagy elfoglaltságban kellemezen szórakoztatja és vidítja föl.

Minden előleges bejelentés nélkül jutottak a magyar látogatók Kossuthhoz, aki szívélyesen, magyaros barátsággal fogadta őket.

Kossuth Lajos nagyon jól érzi magát. Az íróasztalánál való sok üléstől kissé megfájdult ugyan, de még mindig erőteljes, szép alak, szelleme pedig változatlanul tüde, imponáló.

Ha rokonszenves szép hangján megszólal, kissé halkán teszi, de beszélgetése elragadó és csodálatot keltő az által, hogy a konvencionális társalgás közben sem ejt ki egy fölösleges szót és befejezett tökéletességgel nyilatkozza nézeteit, anélkül, hogy szellemi fölényt éreztetné.

A kis társaság körülbelül egy órát töltött a nagy hontalannál, ki kedélyesen társalgott mindenkiel, még a két kisasszonyt is kitüntetve figyelmesen.

Hogylétéről elégedetten nyilatkozott ő maga is, csak a 89 év terhét említette és azt, hogy szemei gyöngülnek.

Az egy órai társalgás alatt politikáról nem volt szó.

Kossuth az utazásuk benyomásait felől kérdezte ki vendégeit és mikor azok Turin szépségét dicsérték, jellemezte a város emelkedését és elbeszélte, hogy ő maga is csodálkozva látja Turin rohamos fejlődését.

— Annakra elzárkozom itt — ugymond — minden érintkezéstől, hogy nemrég magam is meglepetve szemléltem Turinban a gyáripár nagyszabású emelkedését.

róla, hogy egy kevésbé gazdaggal is meg fog elégedni. — Az a leány ügyes, és egy cseppet sem érzékeny. Abból ő semmit sem csinál, hogy Rikárd urnak a szeretetét bírja-e folytonosan vagy nem; ő feltette magában, hogy elvéteti magát vele. Az ő részéről ez nagyon dicséretes ámbító, és én nem kárhoztatom érte. Mindazonáltal a keresztyéni szeretet itthon kezdődik; és nagyon áldvőnek tartanám, ha a testvérét el tudná onnét vonni még meg nem késő.

— De, Putticombe, mit tegyek? Dik összevesszett azzal az egyedüli teremtséssel a ki úgy látszott, hogy a kis ujj körül tudja forgatni, — tudja Harvast kisasszonyt, azzal leánnyal ki néhány héttel ezelőtt a jegyese volt. Hallott róla valamit? — Szeretném tudni, hogy most hol van.

— Ah! — mondja Putticombe, egy gyors tekintetvetre az ifjura — tehát Harvast kisasszonyra gondolt ugy-e? — Oh, ötlet könnyen meg lehet találni.

— Putticombe, tudja-e, hogy az a leány nagyon jó barátságban van Holt kisasszonnyal.

— Tudom — mondja Putticombe, magában nevetve.

S rövid szünet után azt teszi hozzá:

— És illő tisztelettel legyen mondva mindenkinek a véleményem és érzelme iránt, a legkedvesebb fiatal leánynak a barátja.

— Oh, elhiszem, elhiszem! jegyzi meg az ifjú. Sajnálom, hogy az anyám annyira elfogult iránta. Én azt gondolom, hogy Holt kisasszony nagyon nemesen viselte magát, és mindent megtett a mit tehetett. De Putticombe, a testvérem viselkedését illetőleg miért gondolt most Harvast kisasszonyra?

— Oh, csak azért, mert mióta Ffolliott ur Londonba jött, nekem úgy tetszett, hogy igazán szerencsétlennek látszott! Én azt gondolom, hogy ez alkalommal komolyan és igazán szeretett, mit gondol, ön?

— Oh, csak azért, mert mióta Ffolliott ur Londonba jött, nekem úgy tetszett, hogy igazán szerencsétlennek látszott! Én azt gondolom, hogy ez alkalommal komolyan és igazán szeretett, mit gondol, ön?

— Oh, csak azért, mert mióta Ffolliott ur Londonba jött, nekem úgy tetszett, hogy igazán szerencsétlennek látszott! Én azt gondolom, hogy ez alkalommal komolyan és igazán szeretett, mit gondol, ön?

— Oh, csak azért, mert mióta Ffolliott ur Londonba jött, nekem úgy tetszett, hogy igazán szerencsétlennek látszott! Én azt gondolom, hogy ez alkalommal komolyan és igazán szeretett, mit gondol, ön?

— Szakácsnőm arról panaszkodott hogy elpusztult a mángorlója. És mivel nem tudtam, hogy kapok-e ilyesmit he yben, a fiamat kértem meg, küldjön egy mángorlót Londonból.

— Küldött is, de az uton a gépnek egyes részei eltörték.

— Már most azok kijavításáról volt szó és e végből magam kerestem föl a turini gépgyárakat, melyeknek nagyszabású berendezését igazán megcsodáltam, mint fényes eredményét a polgárok törekvésének.

Es itt áttért Kossuth Magyarországra, melynek polgárai szintén az ipar fejlesztésére kellene, hogy a legnagyobb gondot fordítsák.

Kiemelte, hogy Olaszországnak 10—15 olyan városa van, mint Turin, melyek a polgárok szorgalma, az iparuk és a gyáraik által lettek nagyok és gazdagok.

— Bár én, — így folytatta Kossuth — régi idők roncsa vagyok és a magyarországi viszonyokat közvetlenül nem ismerem, mégsem tartom szerencsés gondolatnak, hogy Magyarországnak minden szellemi és anyagi erőit Budapestre koncentráljak és a lehetőséget is elveszik a vidéki városok nagyobb arányú fejlődésének. Bizonyára Szeged is hanyatlásban van — fordult aztán dr. Nyilassy Pál felé.

Nyilassy Pál megjegyezte, hogy bár mutatkoznak is még az árvíz hatásai, láthatók a természetes fejlődés jelenségei, sőt már újabb építkezések folynak és remélhető, hogy a viszonyok javulásával a város fejlődése jelentékeny lesz.

Románia és Magyarország.

Ki még visszaemlékszik milyen és mi volt a ma Romániának ismert nemzet 25 év előtt s látja, hogy mi lett és milyen állást foglal el ma Európában ez aránylag oly kis állam: egyrészt bűmlat fogja el kormányzó államférfiai s fejedelmének bölcsessége s hazafiasága fölött, másrészt azonban a szegénykezés és bánat érzése kell, hogy elfogja az alárendeltség s tehetetlenség láttára. melyben a hajdan hatalmas és büszke magyar már oly régóta leledzik. — Románia soha sem volt oly nagy, soha annyi segédeszköz fölött nem rendelkezett, kevésbé népes, hátramaradottabb volt, mint hazánk: s ime mivé lón amaz aránylag arasznyi idő alatt, hogy meglehetősen konszolidált viszonyok közt ürvendhet függetlenségének!

Igen, a még 25—30 év előtt jelentéktelen, semmibe se vett, a barbárság állapotában vergődött mai Románia, szembeszökő példáját tünteti föl annak, mennyire fejlődhet egy hazánknál sokkal kisebb, szegényebb elhanyagoltabb ország is rövid idő alatt, ha módjában van saját céljaira használni föl minden erejét s nem kénytelen idegen célokkért vérezni el, mint hazánk.

Mindaddig küzdött s védelmezte bámulatos szívóssággal autonóm jogait úgy Törökország, mint Európával szemben, míg végre kikikált a függetlenségét s királyi koronát tett fejedelmé fejére. Államférfiainak állandóan cél tudatos politikája ettől fogva perczig sem szünetelt a minden téren foganatba vett reformok munkájával. Az általános védkötele-

— Én is azt reméltem. De a leány — viszonyuk felbomlott — mit tehetne ő most?

— Ismét meg kell, hogy küsse. Sir Bryán tudja-e, hogy nekem az a szilárd meggyőződés, hogy az asszonyi kebel nem talál semmiben olyan nagy gyönyörűséget, mint ha egy eltévedt vándor a jó utra vissza téríthet? Ez a ő hivatások, ezt szeretik ők tenni mind kivétel nélkül! De csak azok képesek megtenni, kiknek kellő tapintatok és erőlyük van hozzá, azonban, mindegyik szereti megpróbálni. A kis Harvast Glory meg tudná tenni — miért nem alkalmazza ötét?

Sir Bryán nevet.

— Mondhatom, hogy ez nagyszerű gondolat; de hol találom meg?

— Ő Holt kisasszonnyal lakik. Ott meg fogja találni.

Holt kisasszonnyal? Jól van, de Putticombe, maga nem tudja:

— Oh, tudom, hogy ne tudnám, ha a családi búszkeségről van a szó! mondja az öreg ügyvéd némi ingerültséggel.

— Családi búszkeség! ismétli Bryán. Ez időre nem sok lehet meg bennem abból, megbántva és kitagadva a nagybátyámtól azon a ponton álva hogy testvérem által meglegyet gyalázva, és arra a kényszerítésre jutva, hogy a családi mumustól kérjek segítséget!

— A családi mumus most nagyon kellemes leánynak fogja találni jegyzi meg az ügyvéd mosolyogva.

— Ő egész ösztönt beszél így. Ő kisbaba koruk óta ösmeri a Ffolliott fiukat, és nagy szomorúságot okoz neki, hogy Sir Bryán, és Holt Mari nem ösmerik egymást.

— De különben is, csak a Harvast kisasszony lakásának a címét kell töle megkérdezni. Ekkor Holt kisasszony azt fogja mondani, hogy a kértetett jelenleg vele lakik és ön hajaj! fejezi ki hogy beszéljen vele, s aztán meglátja őt!

— Ő egész ösztönt beszél így. Ő kisbaba koruk óta ösmeri a Ffolliott fiukat, és nagy szomorúságot okoz neki, hogy Sir Bryán, és Holt Mari nem ösmerik egymást.

— De különben is, csak a Harvast kisasszony lakásának a címét kell töle megkérdezni. Ekkor Holt kisasszony azt fogja mondani, hogy a kértetett jelenleg vele lakik és ön hajaj! fejezi ki hogy beszéljen vele, s aztán meglátja őt!

— Ő egész ösztönt beszél így. Ő kisbaba koruk óta ösmeri a Ffolliott fiukat, és nagy szomorúságot okoz neki, hogy Sir Bryán, és Holt Mari nem ösmerik egymást.

— De különben is, csak a Harvast kisasszony lakásának a címét kell töle megkérdezni. Ekkor Holt kisasszony azt fogja mondani, hogy a kértetett jelenleg vele lakik és ön hajaj! fejezi ki hogy beszéljen vele, s aztán meglátja őt!

zettség s az iskolai gyökerek javítására, az egész országnak vasutakkal való beépítése, a pénzügyek folytonos rendben tartása, de legfőképen a népnevelés és iskolai szünetlen javítása hatalmas emeltűjűt vált Románia művelődésének. — Moldvában husz év előtt csak mintegy 1400 gyermek részesült elemi oktatásban; ma minden falunak mely legalább 50 családot számlál, van népiskolája. Vannak megfelelő számú normál és polgári iskolái, gimnasiunai, reáliskolái, papnőveldei, egyetemi, külön jogi kollegiuma jóságok és államtisztviselők számára ipar-, kereskedelmi-, mezőgazdasági iskolái katonaiakadémia stb. Van ma több mint 200.000 katonája, 400 ágyúja s mindene, mi függetlensége megvédéséhez szükséges.

Az ország kulturális haladásának élén maga a királyi család áll. Ő tőlük indul ki minden jelentékenyebb kezdeményezés, s a királyné a jótékonyági szellemnek valódi lelke: a szegényügy, a kórházak, az ápoló intézetek mind az ők védnöksége alatt állanak, a szalonja nyitva áll az ország minden kiváló emberének, úgy hogy a tudomány, az irodalom a művészetek s mondhatni minden alkotó tevékenység az ő tüzhelyénél nyeri életét, melegét. Hát ez a szellem az, melyet a két évtized alatt elért sikerének a nemzetben okvetlenül támasztani kell! A nemzet visszanyerte önmagát, bizalmát jövőjében, — samely nemzetben e kettő élénken él, az a nemzet bizonyára míg él virágozni is fog.

Hát ismétljük, mi a megszügyentülésnek bizonyos izmételveté tekintetűnk a szomszéd országra, ha összehasonlítjuk saját kazánk állapotával. A kis Románia gyöngébb erővel, kevesebb segélyeszközzel ki tudta vinni azt, amit nálunk chimaerának, ábrándnak hirdettek épen azon férfiak, kik magukat az egyedül józan és bölcs politikai követőinek magasztalták.

Hát lehetnek ők bölcsök és józanok. De az az egy bizonyos, hogy Románia ilyen „bölcs és józan“ államférfiak vezetése mellett soha sem vitta volna ki mai tisztelt állását, s ahelyett, hogy független és szabad ország lenne, — hű bérnöke és talán nem is egy de több despotának, mint amilyet erős elhatározással és bátor föllépéssel nyakáról leráznia sikerült.

Így bizton nézhet a jövő elé. Mert a mi fejlődését biztosítja: függetlensége megvan. Ez az élető nap, mely nemzeteket erősebbé, edzettebbé nevel. Függetlenség nélkül is képzhetnék ugyan „állami“ élet — hisz itt vagyunk mi példakép — de az épen olyan, mint a növényélet a — pinceszében. Nem éri a nap... ez az egész baja... Ur isten, hol lehetne ma hazánk, ha békén hagyják fejlődni 1848-ki vívmányai birtokában! Szédteljes a kép — jelen nyo moruságunk feneketlen mélységéből tekintve. —

A. V.

Népfelkelés?

Mint Pétervárról távirják több oldalról olyan jelentések érkeznek oda melyek különböző fajtájú forrongásokról adnak számot Oroszországi lengyel területeiről. Egyrészt a Proletariátus szociálista-revolucionárius egyetlet tüzelmei lépnek előtérbe, másfelől pedig sokkal nagyobb mértékben nyilvánul most,

— Es akkor mit mondjak? Azt hogy édes Harvast kisasszony kérem mentse meg Dikét rögtön! Tegyük fel hogy azt fogja válaszolni „Mentse meg ön maga!“

— Nem fogja azt mondani ő megteszi azt a mit tiz ezer leány kívánna megtenni de nem képes reá erőlyesen megragadja az eltévelyedett ifjút; és én Rikárdért, azt kívánom, és azt reményelem, hogy bár sikerülne a mentési kísérlet!

— Én is azt kívánom! mendja Bryán. Nekem nagyon tetszett Harvast kisasszony. De Putticombe, tudja-e, hogy ezen tervére nézve nekem nincsen valami nagy bizodalomam?

— Nincsen? Sajnálom, különben a hogy tetszik; de Sir Bryán, én fogadni mernék önnel tízet egyre természetesen madarakban értem hogy ha megpróbálja eredményre vezet.

— Megyek és gondolkozom felette — mondja Bryán, a „madarak“ felett mosolyogva, s egy sohajjal az előtte levő feladat felett.

Londoni utja nem volt oly eredményteljes arra nézve, hogy szerelmének az emlékeit eltompítsa, a hogy az anyja remélte, mert midőn a Putticombe lépcsőjén lemegy, az a gondolat kergeti a vót a fejébe — hogy ha az a leány elég erőlyes arra, hogy szeretetének a visszanyeréséért küzdjön — hát ő benne ne legyen annyi erőly, hogy kedvesének a bírásiúrt ugyan azt tegye? — Férfiasság-e összedugott kézzel letltni, s szívet a meddő gondolkodással emésztetni? — Nem, — nem fogja táltltni viselni helyzetét — feláll és tenni fog!

Sir Bryán addig akarja verni a vasat a mig meleg. A Mayfairn a Wessex utczába rohan, a 25-ik szám előtt megáll, csengett, kérdezi, hogy Holt kisasszony itthon van-e? Igen, itthon van.

(Folyt. köv.)

mint bármikor, a lengyeleknek Oroszország ellen való gyűlölete és elkeseredése.

Ezeket kívül élénk agitáció kapott lábra, hogy május 3-án, az 1791-iki alkotmány százados évfordulóján, oroszellenes tüntetéseket rendezzenek.

Varsóból jelentik, hogy ott már felhívásokat is bocsátottak közre, a melyeken felszólítják a lengyeleket, hogy meghatározott helyen gyűljenek össze és tiltakozzanak az orosz erőszakos uralom ellen.

Általános felkelésről azonban szó sem lehet, mert erre az európai helyzet most nem kedvező, de az orosz kormány meg lehet győződve arról hogy a lengyelek nagyon távol állanak attól, hogy a viszonyokhoz alkalmazkodva, engedjenek.

Különböző nemű kihágások és tüntetések már most is fordulnak elő. Így például Varsóban egy orosz színtársulat első előadása alkalmával kellemetlen büzt terjesztő folyadékokkal telt üvegeket vittek a nézőtérre, hogy elhajtsák vele a színházlátogató közönséget.

Ez azonban hamar kitűdőtt és elejét vették a bajnak. De a színházlátogatók még sem menekülhettek meg a tüntetők bárdolatlanságától mert a hogy a színházba léptek, ruháikat kényszerrel öntözték meg.

Az orosz kormánykörök folyton fokozódó éberséggel tekintenek ezekre az eseményekre s el vannak tőkély, hogy ha másokppen nem lehet hát, erőszakkal fogják elnyomni az agitációt.

Ibsen Henrikről.

Soha még egyetlen embert sem vágytam annyira ismerni, mint Ibsen Henriket, ezt a minden tekintetben különös, csodálatos — s egészen modern poétát.

A ki valaha csak két verset olvasott el Ibsen költeményeiből, vagy valamelyik drámájából egy felvonást, az bizonyosan érezte, hogy egy hatalmas szellem megragadta egész gondolatát. — S az Ibsen rendkívüli hatása ma már bebizonyult tény. Tendenciáit lehet vitatni, igazságai ellen lehet érvelni, de ki térni előttük — lehetetlenség.

Égtem a vágtyolt, hogy az írás művészetének e nagy mesterét, kinek külső alakja, gondolkozása, élete csupa eredetiség, közelről megismerjem. Hogy lássam azt a széles márvány homlokot, belenézzek a metsző tekintetű szemekbe, halljam a keskeny, bajszatlan, egyenes vágású, acél kemény ajkak szavát.

Ez a vágyam a minap teljesült.

A nagy norvég költő a legnagyobb előzékenységgel fogadta látogatásomat és az egy óráig tartó beszélgetéstem végén meghívott, hogy Münchenben okvetlenül meglátogassam.

Megígertem az „Ellenzék“ t. szerkesztőjének, hogy e helyen számot adok a nagy norvég költő sajtáságairól s a hatásról, melyet közvetlen közelsége reám tett. De ez a hatás még most annyira élénk, annyira subjektív bennem, hogy igazán nem tudom hol kezdjem el a leírást.

Ibsen Henrik daczára minden szembeötlő különösségeinek, mint ember egészen egyszerű, mely nyugalma, halk, vontatott beszédű — tiszteletet követelő öreg ur. Arca, az a stürű hajerdőtől beárnyalt homlok és arc igazán fölségesen nyugodt, csaknem merev. Néha-néha világítja meg egy pillanatra mely kedélyének egy-egy fölvillanó sugára s ilyenkor Ibsennek igazán durva veretű arcát komolyan szépnak találtam.

Engem így mutatnak be neki: „Osvald magyar személyestője“. — Ez nagyon érdekelte őt, mert a „Kisértetek“ című darabját, mint nekem említette, még nem látta színpadon soha. Hosszasan tudakolta darabja kolozsvári sikerét s mikor azt mondtam neki, hogy a „Kisértetek“ többször is előadtuk már, újra felvillant arcán az a bizonyos sugár s valamivel élénkebb hangon szólt:

— Igazán? igazán? többször is?

Általában tapaszaltam, hogy Ibsent semmi sem érdekli annyira, mint a saját darabjai. De nem kicsinyes hiúsággal, nem az uzsorás feltékenységgel kérdezősködik róluk, de mély, üntudatos, tiszteletreméltó szeretettel, mint az apa, a ki világba küldött fia után tudakozódik.

— Nem bánom, ha a színházak semmit sem fizetnek is darabjaimért, csak adják, adják minél többször.

Mikor átadtam neki a kolozsvári meghívó levelet, arca földértült, az ablakhoz lépett, végig olaszta, gondosan összehajtogatta újra s így szólt:

„E levelet ugy-e bár, szabad lesz megtartanom, mint egyik legszebb emlékemet? — Nagy örömmel fogadom az önk meghívását. Kimondhatatlan vesztéssé volna reám, ha azt a érdekes országot meg nem ismerhetném.“

Beszélgetésünk folyamán azt kérdezte tőlem:

— Kolozsvártot is van „királyi“ színház?

Ibsen magában halkan, — igen-igen — a nagy király, Mátyás szülőhelye. Rendkívül érdekes lehet.

Egy párszor célzást tett hazájára is. — El kellett onnan jönnöm! — De bárha Münchenben lakom is, Norvégiáé vagyok egészen. Drámáimban minden alak norvég. — Fiaitálabb éveimben sokszor jött könny a szemembe ha távol hazámra gondoltam.

Említették neki, hogy lefordítottam a „Fölégetett hajók” című versét, melynek hangulata hazájára való visszaemlékezés.

— Igazán? lefordította? — Kérem mondja el. Én nem értek magyarul, de szeretem hallani a magyar szót, sok erő van benne.

E fölcsólitásra elmondta neki ezt a verset — magyarul:

Fölégetett hajók.

Futott a gulyóktól.
Vitték a gyors hajók
Virágos tartományba,
Hol nap sugar ragyog.

A hótakarta bérczek
Mind ködbe vesztenek
Szívét öröme kelték
Új föld, új emberek.

Fölégetett hajók! ...
A füst gomolygva szállt.
Mind hűd, a messze észak
Sötét ködbe át...

Nyugat fényéből — észak
Ködbe egyenlőn,
Egy nyughatatlan vándor
Jár minden éjszakán.

IVÁNYI JENŐ.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 22.

— **Népgyűlés Kolozsvárt.** A városnap tartandó népgyűlés iránt nemcsak Kolozsvár város polgársága körében, hanem Kolozsvármegye bizottsági tagjai között is élénk érdeklődés nyilvánul. A népgyűlés intéző bizottsága mindennap tart ülést. A kik a népgyűlésre vonatkozólag óhajtanak valamelyes dologban felvilágosítást nyerni, azok folyamodjanak egyenesen a népgyűlés intéző bizottságához, a mely mindennap délután 5 órákor az „Ellenzék” szerkesztőségében ülést tart.

— **Gr. Teleki Sándor** ezredes a madridi földrajzi társaság levelező tagjává választotta. Megérte tehát öreg korára azt, hogy a ki magát mint író is csak naturalistának tartotta, hivatalosan kiállították a szellemes csevegőről a bizonyítványt — hogy tudós.

— **Jászay Mari fogadtatása.** Jászay Marit, ki szinpadunkon pénteken kezd meg vendég szereplését, Kolozsvár város műpártoló közönsége ünnepélyesen készült fogadni a vasutnál. E célból ma délután 3 órára a rendező bizottság gyűlést hívott össze a város ház közgyűlési termébe, a hol az ünnepély fogadtatás részletei beszéltek meg.

— **Főherczegek az erdélyi részekben.** József Ágost és László főherczegek, József főherczeg fia a mai reggeli vonattal Kolozsvárra érkeztek Bethlen Gábor gr. kíséretében tovább utaztak Udvarhelyre a hová 2 órákor érkeztek meg s ünnepélyes fogadtatásban részesültek. A főherczegek innen Oláhfaluba utaztak s ott meghálnak. Holnap díszes vadásztársaság kíséretében a „Hargitára” mennek fajdvadászatra. A vadászat 5—6 napig fog tartani. Mint leveleznők írja a „Hargita” magas csúcsai másfél méteres hóval vannak borítva.

— **Béla napja.** Dr. Biró Béla, kolozsvári apátléplőnőc nemvenapja alkalmából a városban keresetkelt fel szerencsekívánataikkal. A többek közt a tisztelgők sorában ott volt a kolozsvári dalkör küldöttsége is, melynek nevében Hory Béla, a dalkör alelnöke üdvözölte Biró Bélát, mint az egyet elnökét. Lapunk részéről is fogadja a kiváló és népszerű plébános őszinte szerencsekívánatait.

— **Szerenád.** A kolozsvári dalkör elnökének Biró Béla kanonok-plébánosnak névnapja alkalmából ma este 8 órákor szerenád ad.

— **Színház.** Delli Emma jutalomjátékára Berczik Árpád „Peterdi csata” című 3 felvonásos vígjátéka került tegnap színpadra. A közönség csak félig töltötte meg a házat. A zenekar virágokkal és koszorúkkal úgy el volt árasztva mint egy jól felszerelt virágház mind Delli Emmának nyújtott fel a darab elején, és ez volt az előadás legnagyobb érdekessége. A darab különben egészen hidegen hagyta a közönséget; egyhangú erőteltet, mesterkélt jeleneteivel a szereplők semmi hatást sem tudtak elérni. Bercziknek ez a darab egy rosszult sikerült alkotása. A közönség más különben két ízben még is tapsolt. Megtapsolta a 2—3 felvonás között a katonabanda csárdás egyvelegét s megújította a tapsolást a végén a miért a függőny végleg leeresztik.

— **Szomorú statisztika** volt Váradi Miklós a tegnap esti „Peterdi csata” című vígjátékban. Azelőtt „Figaró” operában és „Egy huszár káplár Bécsben” című színműben a czimszerepet játszta a közönség elismerő tapsai mellett és a 3-ik napon már „statisztált”. Kár koptatni az olyan embert, a kinek tehetségét két nappal azelőtt olyan jól lehetett használni.

— **A szabólegények sztrájkja** utolsó peczeit éli. Megsokalták a fiuk a heverő napot, és most mindnyájan kezdenek munkába állani. Jelenleg még csak 19-en vannak, a kik nem hajlandók munkába állani, de már ők is nem sokára ráunnak a hiábavaló hazavonásra.

— **Elgázolás.** Ma reggeli 8 órákor nyílt utcán gázolta el a S. D. kocsi a Biró Mihályné tejhordó asszonyt. A kocsi gondatlanságát nem menti semmi, mert ő előre láthatta a szegény asszonyt, de nem tartotta érdemesnek sem kiáltani, sem a lovakat visszatartani. A rendőrség — nem tudni mi okból — még mind nem is intézkedett a sebes hajtás megállítás ellen — mi több ez esetet el is titkolta a nyilvánosság elől. Talán meg se bánta a rendetlenkedő kocsi?

— **Az erdélyi Múzeum Egylet** orvos-tudományi szakosztálya folyó 1891 évi április hó 24 napján d. u. 5 órákor a m. kir. tud. egyet. physikai intézet helyiségében tartandó természettudományi szakkülést tart. Tárgyak: Dr. Abt Antal: A moraviczai magnetit és az aczel mágyes viszekedésének összehasonlítása. 2. Dr. Bálint Sándor: Kisebbségi közlemények. 3., Hangay Oktáv: Nehány külföldi fűfőfű ismertetése s bemutatása.

— **A kolozsvári Jótékony Nőegylet** választmányának az 1890 évi munkálkodásáról szóló jelentés megjelent. E jelentés elismerésre méltóan tünteti fel a csendes szerénységgel munkálkodó egyet. Segedelmességét állandó havi segedelem, havonként határozott ideig vagy egyszer mindenkorra adja egyik czél szerinti módja a segedelmességnek a fával s karácsonkor kenyérral való segedelem; az öt czímen a jelzett évben 4207 ft 40 kr segélyt osztott ki a választmány. A tulajdonképpeni szegények segedelemzése tehát az emberszeret, a humanizmus gyakorlása mellett valóban áldásos cselekvést a választmány, mikor szegény fiukat és leányokat tanintézetekben és műhelyekben segedelem s ez által azt eszközi, hogy ezek idővel saját erejükkel megélhessenek. Az egyet vagyona pénzügyi készletben, értékpapirokban, pénztételekben elhelyezve 18330 ft 49 kr. lly csekély pénzerővel művelik a tevékeny nők ezeket a szép dolgokat.

— **A kolozsvári dohánygyár** tűzbiztonsága tekintetéből műszaki szempontból több rendbeli műszaki véleményt készít a kolozsvári önk. tűzoltó egyet beható kolozsvári szemle nyomán. A kémények átalakítására nézve tett javaslatai már foganatosítva is lettek. Most vannak folyamatban a külső tűzbiztonsági intézkedések a beszerzendő tűzoltó eszközök meinek megállapítására vonatkozó munkálatok, a melyeket a tűzoltó egyet műszaki főtisztje Polcz Rezső főparancsnok már a közlebbi napokban hasonlóképpen elkészít.

— **A K. A. C.** tegnap választmányi. gyűlést tartott Kövári Mihály elnöke alatt és lakásán, melyen a választm. tagok nagy része jelen volt. Felvették rendes taggá Boer Gábor és Ember István egyetemi hallgatókat. Elintézték több folyó ügyet.

— **Hány milliót pipálunk el a hazánknak?** A kolozsvári dohány gyár jövedelmét évenként bruttó 6 millió. Ebből a tiszta kézpénz két millió háromszáz ezer ft. Az összes magyarországi dohány gyárak bruttó jövedelme 43 millió, ebből a tiszta jövedelem 26 millió.

— **A király ő felsége** hétfőn este 7 órákor Welsbe érkezett. A pályaudvaron Mária Valéria főherczegnő és Ferenc Szalvátor fogadták ő felségét. Gróf Auersperg ezredes, Fischer kertületi főnök és Richter alpolgár mester bemutatása után a király a lichte-nyegi kastélyba köcsizott. Az ünnepélyes fogadtatás ő felsége kívánságára elmaradt.

— **A vaskapu.** Orsováról jelentik nekünk: Erősen folynak a készülődések a Vaskapu-szabályozás munkáinak folytatásához. Egyre másra hozza a vasut az óriási gépeket s 100 hajóas dolgozik robbantó és törőkesztő-lerékekhez való uszályokon és dereglyéken. Pünkösdre, a mikor Baross miniszter nagy társasággal lerándul a munkák megtekintésére teljes készen akarják bemutatni a hatalmas Vaskaput.

— **Apátválasztás.** A pannonhalmi monostorhoz kebeleztet zalavári apátság, apátjává e hó 16-án a szt. Benedek-rend szerzetesi ezuttal VI-szor választották meg Rozmanith Richárdot.

— **Deák Ferencz sírmelegkérő.** A miniszterelnök által a képviselőház hétfői ülésében beterjesztett jelentés elmondja az ügy jelenlegi állását és átveendőnek tartja a miniszteriumban és a magyar fölhitteltézetnél elhelyezett, a kamatokból együtt körülbelül 3300 ft-ra rugó összeget s ebből Ney Béla műszaki tanácsos, ki a technikai ellenőrzést közel 10 évig minden külön honorárium nélkül gyakorolta, 1000 ft jutalmat kapjon. A megmaradó összeget Budapest főváros törvényhatóságának kell átadni, hogy a sírmelegkérő a feliratokat elkészítse és alapítványt tegyen a mauzóleum gondozására. Az erre vonatkozó összes iratok, számlák, okiratok, ez országos és végrehajtó bizottság jelentése a képviselőház irattárába helyezzessék el.

— **Ibsen Budapesten.** A budapesti nemzeti színházban tegnap este Ibsen tiszteletére „Nórát” adták elő: s ez az előadás nemcsak oly magas fokú megtiszteltessé vált a nagy norvég költőre nézve, melyet egész nyugat Európában hasztalan keresnek. Maga Ibsen, kit már megjelenésekor megéljeneztek, az intendánsi páholyban nézte végig az előadást, Paulay igazgató társaságában. A díszes közönség, mely a nézőtér szufolásig megtöltötte, már az első felvonás után zajosan éltette Márkus Emília és Ujházin ki-vül Ibsent is, de Ibsen akkor még csak páholyából köszöntötte meg a kitüntetést. A második felvonás után azonban már olyan magas fokra hágott az Ibsen láz, hogy nem volt elég Ibsen hajlongása páholyában, hanem a közönség minden áron a szinpadon akarta őt látni s üdvözölni. Háromszor jelent meg így Ibsen Márkus Emíliával s aztán két ízben Márkus Emíliával s Ujházyval a utoljára csak egyedül. Hasonló ünnepeket még nem részestül sehol. Még az utolsó felvonás után sem távozt el a közönség addig míg Ibsent Márkus Emíliával és Ujházyval három ízben nem tapsolta a lámpák elől. S előadás után a gyalog távozó Ibsent nagy tömeg várta az utcán, és zajos éljenzések közt kísérte el ünnepi díszmenettel a legközelebbi bérkocsi állomásig. Ibsen e rendkívüli ovációk közt hajtattat Angol királynőni lakására, hova a színházból Neugebauer kísérte haza.

— **Lesz-e jó buzatermes az idén?** Évek óta nem uralkodott az európai gabonapiacokon oly izgató hangulat, mint a tavasz kezdete óta. Általában azt remélték hogy az abnormális telet kedvező tavaszi időjárás fogja felváltani és a tavaszi vetéssel még sokat lehet helyre hozni. Azonban a tavasz lehetőleg kedvezőtlenül köszöntött be és ugy-szolván egész Európában aggodalom uralkodik az új buzatermes iránt és ez a körülmény eléggé igazolja nemcsak a termelő hanem az üzleti körök izgatottságát is.

— **Villanyvilágítás Aradon.** Temesvár után Versecz, Versecz után Tolna hozta be a villanyvilágítást. Legújabban az aradi lövészegylet határozta el, hogy a város-igethen melyet Arad város a lövészegylet felügyelete alá helyezett, villanyvilágítást fog berendezni. Az el költség mindössze 15 ezer ft.

— **Őszi Géza** pénzszekrénygyártulajdonost nagy kitüntetés érte. Szilágyvármegye alispáni hivatala egyszerre 99 drb pénzszekrényt rendelt meg nála, dacára, hogy a leg-első budapesti és bécsi szekrénygyárosok is pályáztak. A honi ipar ez újabb kitüntetése dícséretére válik Őszi Gézáknak, kinek nagy-szebeni pénzszekrénygyára minden kiállításon kitüntetést és elismerést nyert.

— **A gazdatiszti congressus napirendje.** Május hó 5-én este 8 órákor ösmerkedési estély a Vigadó nagytermében. Május 6-án délelőtt 10 órkor gyűlés. Tárgyak: elnöki megnyitó. A gazdatisztek erkölcsi és anyagi érdekeinek biztosítása Délben 1 órákor társas ebéd a Vigadó éttermében. Délután 3 órákor kirándulás a lókiállítás megtekintésére a városligetbe. Május 7-én délelőtt 9 órákor gyűlés. Tárgyak: A gazdatisztek nyugdíjintézetének felállítás. A tiszt szaktól-rendszer előnye a birtok jövedelmzése szempontjából. Ebéd tetszés szerint bárhol. Délután 3 órákor kirándulás a löversenyre. Május 8-án délelőtt 9 órákor gyűlés. Tárgyak: Az elhelyezés szabályozása. Beadott indítványok és határozati javaslatok tárgyalása. Ebéd tetszés szerint bárhol. Este 8 órákor búcsu-estély a Vigadó éttermében. Budapest 1891. április hóban. Jegyzet. Az 5-én és 8-án tartandó estélyek festelen jelleggel bírnak. — Étkezés étlap szerint. A 7-én rendelt társas ebéd személyenként 1 ft. 50 kr. (ital nélkül). Az estélyek és társas ebéd való résztvevőket kérjük, minél előbb 2 krajcáros levelező-lapon iródnak tudatni, hogy a szükséges intézkedéseket ideje korán megküldhessük. A hely szűke miatt a Köztelek nagy terme helyett a Vigadó termében fognak a gyűlések tartatni.

— **Vesztett farkas.** Csernovitzból távirják, hogy egy Besszarabiából jött vestett farkas a város közlemben 32 embert összemart. A bestiát egy paraszt farkóbsóttal agyonverte. A hivatalos boncolás később megtelt megállapította a vizszoonyt, mire a hatóságok elhatározták, hogy a megmartakat a Pasteur-féle gyógyintézetbe küldik.

Idegenek Kolozsvárt.

Ibsen Henrich.

Hires norvég író, a ki megígérte, hogy meglátogatja Kolozsvárt, a bérczes Erdély fővárosát, de valószínűleg az ígéretnél fog maradni, miután a Mátyás király születési házát amugy is látta lerajzolva a „Budapesti Kalauz”-ban. De ha még is eljő annál jobb lesz, mert érthető kíváncsisággal várjuk mi is, a publikum is, a színház is és Iványi Jenő is, a ki a napokban meginterwievolta a nagy naturalistát és a Mátyás király születési házának látványosságán kívül biztosította Ibsent izletes kolozsvári töltött káposztáról is, a mit nálunk nagyobb művészettel szoktak előállítani, mint Münchenben, a hol Ibsen tartózkodik.

A nagy norvég tetszéssel bolingatta bizonyos üstökt fejt és annyit mondott Iványinak, hogy „majd meglátjuk.”

Hogy mit határozott, még e sorok írásakor nem tudom sem én, sem a színház, sem Iványi, a ki nálunk Ibsen alakját rajongó előszeretettel személyesíti s a ki csak akkor látja betetőzve művét, melyet az Ibsen-kul-

tusz érdekében kezdett meg, ha őt magát is teljes egészében bemutathatja a szinpadról a közönségnek.

Ezért futott, fátadott Pesten is és órákig várakozott egy német hírlapíró társaságában, a mig Ibsent sikerült elfogni és a kolozsvári színház igazgatósága nevében meghívni, az erdélyi részek egykori kincses városába.

Nem lehet tudni, — mondom, — hogy Ibsen eljőne? Ma még a levelét várják, holnap már a sürgönyét. A szelleme már itt borong a színház személyzetének művészeti arculatán. Iványi ugy jó megy, mint egy „Kisérte.”

Hiszen ha Ibsen eljő, mily büszkén kiálthat fel:

— Ime én mutattam be szellemedet!
Ha Ibsen eljő: a vasutnál léssen fogadás és rövid szónoklat, melyre Ibsen meghatottan válaszolja:

— Köszönöm, köszönöm!
Ha eljő: az újságírók megrohanják kocsi-jában, az utcán, vendéglőben és szinbázban és meginterwievólják tetőtől talpig.

Ha eljő: a közönség szufolásig tölti meg a színházat; mindenki feszült kíváncsisággal néz azon páholy felé, melyben a hires norvég helyet foglal s aztán zúgó tapsok között hívják a lámpák elé.

Ha eljő: Makróczy a színház jóságos pénztárnoka szintültig tölti a napi bevétel perselyét.

Ha eljő: Egy napig mindenki elfeledi a szabólegények sztrájkját, a hus drágulását, az államosítást és csak Ibsenről beszél mindenki.

De hát mindez ideig csak a reménység eresztgeti színes sugarait a főváros felé, a mely pár nap óta tele van Ibsen-lázal.

Váradi Berczi.

A magyar színészet széles körben ismert alakja tegnap Kolozsvárra érkezett. Vissza szállt az ősi fészkekre, a melynek melege szárnyat növelt Berczinék. Nem tartózik a nagy művészek között, de a színművészetnek lelkesebb napzámossá alig van nála. Jelenleg a Makó igazgatása alatti szintársulatnál az ügyelő fáradtságos munkáját végzi s hébe-kóba fel is lépik a deszkákra, melyen számára is terem szerény babér.

Azonban az ügyelő mindenhatósága is kielégíti egy-egy ideig dícsőség szomját. Ő a szinpad világ kormányzója, a ki végszavakra eldöríti az ágyukat, lecsapatja a világot és megdöröggteti az eget mint a néhai görög isten: Zeus. Ő csinálja a szinpad vihart, mikor zúgó szél fákát tördel ki a Lear királyt rejtő rengetegben. Ő világítja meg szép görögötűzzel a vitézi tableauxokat — mondván „Jegyen világosság!”

Ő intézi a szinfal mögötti végzetes lövéseket, melyek annyi életet kioltottak már s végre ő az, a ki a színészek füleibe hajgálja a végzsavakat, a melyre be kell lépni a színre.

Ez a Berczi most itt van Kolozsvárt, hogy mint jó czimbora és a légynek sem ártó kitudó barát pár napig üdvözölhesse sok ismerőssét az ő szeretett városában, a melyet örökké emleget a távolban is.

Szakáll Antal.

A művészvilág vándorapostola. Hazája nem széles e világ, hanem csak Magyarország hol élni, halni kell. Szakáll a magyar recitatorok apja. A lapok amerre jár mint híres recitator emlegetik. Nálunk is emlegették már, de a hálátlan világ az erkölcsi elismerésen túl ritkán lépik a recitatorság irányában. Hanem ez Szakáll nem hangolja le; lelkes küzdelmelt kitartással folytatja és a világzenik nagy alkotásait városról városra viszi, magyarázza, dörgi és recitálja.

Részleteket játszik el a lángelmék termékeiből és azt művészi gestikulációkkal te-remtetézi ki.

Most nem annyira a nagy közönségnek, mint inkább a tanuló ifjúságnak szándékozik bemutatni néhány alakot Sachespearettől és másoktól.

Ha lesz közönség jó, ha nem lesz: akkor tovább vitorlázik lelkesedésének sasszárnyain. Majd akad másutt műpártoló, kik kellő pietással fogadják a híres recitator.

TÜSKE PÁL.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata.)

Pánszláv fészkelődések.

Grác, ápril 22.

Strossmayer püspök felszólította Alsó-stájerország szlóven papságát, — hogy a szlóvenek minél nagyobb számban vegyének részt a tersátoba (Fiume mellett) az ottani búcsujáró templom

600 éves jubileuma alkalmából rendezendő búcsujárásban. Ugyanily felhívást intézett a krajnai, partvidéki, dalmáciai szláv papsághoz. A búcsujárás valószínűleg pánszláv demonstrációvá fog alakulni.

Nemzeti színház.

SZINI JELENTÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

Jászay Mari asszony,

a budapesti nemzeti színház kitűnő művésznője

pénteken, folyó hó 24-én

kezd meg vendég szereplését.

Szinrekerülnek:

A csoportban: B. csoportban.

MEDEA.

ELEKTRA.

ELEKTRA.

Széchy Mária

HELYÁRAK:

Alsó és közép páholy 8 ft. Felső páholy 5 ft. Erkélyülés 2 ft 50 kr. Tálalás: 1—IV. sorban 2 ft; a többi sorban 1 ft 50 kr. Zártszék I—V sorban 1 ft 20 kr. a többi sorban 1 ft. Másodemeleti zártszék 1-ső sor 1 ft 20 kr. 2-ik sor 1 ft. 3-ik sor 60 kr. Karzati ülés 1-ső sor 50 kr. 2-ik sor 40 kr. Földszint 50 kr. Deák- és katonajegy 40 kr. Szinlap 10 kr.

Jegyek a mai naptól kezdve csoportonként válthatók.

Jegyek csupán csak egy előadásra, az illető előadás napján adhatnak ki.

Az A. csoport jegyei „J. M. 1.” és „J. M. 3.” jelzéssel, a B. csoport jegyei „J. M. 2.” és „J. M. 4.” jelzéssel vannak ellátva, melyre a n. é. közönség figyelmét tisztelettel felhívjuk.

A darabok sorrendje:

Ápril. 24. Medea. „J. M. 1.” Kisbérlet 14 szám. 8 előadásos pótbérlet: 1 szám. Ápril. 25. Elektra. „J. M. 2.” Kisbérlet 15 szám. 8 előadásos pótbérlet: 2 szám. Ápril. 26. Elektra. „J. M. 3.” Kisbérlet 16 szám. 8 előadásos pótbérlet: 3 szám. Ápril. 27. Széchy Mária. „J. M. 4.” Kisbérlet 17 szám. 8 előadásos pótbérlet: 4 szám.

Kolozsvárt, csütörtök április 23. án.

Bérlet 181 szám.

A G Á R D I S T A.

Operette 2 felv.

Kezdet 7 órákor.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYAR MICHÁLY.

NYILTÉR.

NYILATKOZAT.

Alólírt ezennel kinyilvánítom, mi-szerint:

az „Ellenzék” című napilapban 1890. évi szeptember hó 11-dikén 206-dik szám alatt J ó n á s L á z á r ur ellen köz-zétett nyilatkozatot telytartalmulag visszavonom, minthogy az úgy t é v é d é s e n alapult.

Gyulafehérvárt, 1891. ápril 17.

KAUFMANN SÁNDOR.

A regalé-kötvények és az ezekre szóló járadék-szelvények birtokosainak b. figyelmükbe ajánlom, hogy nevezett kötvényeket és járadék-szelvényeket a napi árfolyam szerint a legmagasabb árban fizetem.

A járadék-szelvényeknek kötvényekre leendő átváltozását gyorsan és minden külön jutalék felszámítása nélkül eszközölöm.

A vidéken az érintkezés könnyebbítése céljából, nevezett papírok megvásárlására Nagy-Eyeden Winkler János és Gyulafehérvárt Jakabfy Albert kereskedő urakat biztam meg nevemben.

HUTFLESH KÁROLY,

(310 6—6)

Kolozsvárt.

Regale

kártalanítási kötvényeket, valamint ilyenekre szóló két évi kamatszélvényvel ellátott utalványokat

a hiv. árfolyam alapján a legmagasabb árban fizetem.

Együttal bátor vagyok figyelmeztetni hogy az 1891-ik év folyamában a forgalom ban levő

5 százalékos magy. papir járadék kötvényeknek egy részén az utolsó szelvény kerül beváltásra.

Ennek esedékessége után, csupán a szelvényutalványok benyújtása ellenében, új szelvény-ívek fognak kiadati, melyeknek beszerzését készséggel közvetitem.

FOLLY VICTOR,

Kolozsvárt.

H I R D E T É S E K.

Árverezési hirdetmény.

Hivatkozva a mai napon 290—891. ügyszám alatt általam felvett jegyzőkönyvre, ezennel közhirrre teszem, hogy a helybeli államvasutak árúraktárába elhelyezve levő 50, — egyenként 12 üveget tartalmazó láda francia cognac folyó évi április hó 25-ik napjának d. e. 9 órákor fog közbejövetelemmel a fennebb kijelölt helyen és egyes ládánként a legtöbbet ígérőnek — azonnali készpénz fizetés mellett — elárvereztetni.

Kolozsvártt, 1891. április hó 18-án.

395. (2—4)

DORGÓ ALBERT,
kir. közjegyző.

Nem árverezési hirdetmény!

Occasio facit furem.

Tisztelt társaság!

Hát nekem is van active tíz ezer liter, szinte tizenöt ezer üveg, igazi, phylloxera mentes, nem szeszgyárból került

KRASZNAI COGNACOM.

Azt mondják, hogy jó; csak egy hibája van, hogy nincs rajta francia etiquette és nincs 12 üveget tartalmazó ládába csomagolva. Nem is lícitálom el senki közbejövetelemmel, mert kincseket ér! Nem is eladó, pedig csak 2 forint volna az ára, ha nem sajnálnám eladni!

De habozok; mert az adó az idén rám van duplázva, mint jó mamelukra és csak élni kell az embernek, míg jogilag is. Pszt! Veritas odium parit.

Kolozsvártt, 1891. április hó 18-án.

403. (1—3)

Az ötödik Patika.

Azonnal alkalmazást nyer

egy oly segéd,

ki a NŐI DIVAT-ÜZLETBEN

a temetkezés rendezésében jártas,
német-, magyar- és román nyelvet beszél.

Ugyanott, a ki szintén német-, magyar levelezésben jártas: arc képek és ajánlatok beküldését kéri

tisztellel

396. (3—3)

PAPP JENŐ, Deesen.

Legjobb padlófesték a világon

MARX LAJOS-féle

GAADENI

BOROSTYÁNKŐ PADLÓ
MÁZFESTÉK,

melyel mindenki a padlóját gyorsan, tetőzés szerinti színre, tükröfényesre befestheti és a mi fő dolog: nem kerül sokba.

A használati utasítás igen egyszerű és minden bádagon olvasható.

355. (6—20)

FÖRÁKTAR.

GERGELY FERENCZ-nél
KOLOZSVÁRTT.

„Szíves figyelembe vétel végett.”

Tekintve ama sok esetben teljesen jogosult bizalmatlanságot, melyet a t. közönség a hirdetések iránt táplál, legyen szabad az alábbi ajánlatomnak azokkal való előnyös megkülönböztetését kérem, a mennyiben áruimat készpénzbeni bevásárlás folytán bármely végeladásnál is olcsóbban adhatom; ugymint:

Fél szőr ruhakelmék, méterenként 20 kr.
Dupla széles szőrkelmek 35, 40, 50 krtól.
Mosó Cretonok és Voálokat 20, 23, 25 kr.
Legfinomabb mosó Levantinokat 30, 35 kr.
Egy nagy tömeg (3000) mosó Zeffireket csikos és különböző színekben, a mi eddig 40—50 kr. volt, most 28, 30, 35 kr.

Gyerek-napernyőket 35, 45, 50 kr.
Nagy napernyőket 80, 90 krtól.
Selyem napernyőket 1 frt 50 krtól.
Selyem esőernyőket 2 frttól.
Női fél cipőket 1 frt 80 krtól.

Egy nagy tömeg gyerek Trico-köntösöket 1 frt 50 krtól stb.

Ezekon kívül kaphatók:

Chiffonok, Szőttesek, Paplanyok,
Miederek, Nyári kesztyűk, Ingok,
Nyakkendők.

Mindennemű bélések és Szabó-cikkék.

Férfi ruhára való gyapju-kelmék, melyekből jó szabóval rendelkezvén, egész rend öltönyöket felelősség mellett elvállalok. Valamint Női ruhák kiállítását is a legújabb divat szerint a legutányosabban eszközölöm.

Resztlik minden időben kaphatók féláron.

A n. é. közönség szíves látogatását kéri

POSZLER GYULA NŐI- ÉS FÉRFI-DIVAT ÜZLETE,

KOLOZSVÁRTT, BELHID-UTCZA 3. SZÁM.

365. (5—x)

„LÖVYTUS” FAVIASZ.

A hazai kertészetekben ma már kizárólag csakis ezt használják gyümölcsfák, rózsatövek nemesítésére, beteg fák gyógyítására. — Napon nem olvad, hidegnek, esőnek ellent áll, bogarak nem bántják, a fát teljesen fedi, levegő rajta át nem hatol.

Kapható az „első erdélyi szab. vegyészeti gyárban” LÖVY LIPÓTNÁL Kolozsvártt és TAUFFER FERENCZ utódánál.

600 grammos pléhdoboz ára 1 frt 30 kr.
300 „ „ „ 85 „
150 „ „ „ 45 „

Elismerő levelek küldettek több hazai és ausztriai akademiák és szőlészeti iskolák által.

Kitüntette lett a bécsi, gráci lüttichi és kolozsvári kiállításokon. — Legújabb az aradi kiállításon lett kitüntette kiállítási éremmel.

313. (1—x)

Brünni

Posztó-maradványok
2-10 méter teljes öltözékre 5 frt
50 kr.

Posztó-maradványok
2-10 méter egy egész téli kabát, Mandarin minden színben, a legfinomabb minőségű 9 frt.

Posztó-maradványok
3-10 méter teljes öltözékre 5 frt.

Loden vadász-rokkra
2-10 méter 5 frt.

Posztó-maradványok
teljes nadrágra, sáros és csikos, 1 maradvány 3 frt 50 kr.

K a m g a r n,

csak újdonságok, csikos, egy egész nadrág 6 frt.

Egyenruha-kelmék,

valódi színek, cs. és kir. hivatalnokok, pénzügyőrök és veteránoknak, mérsékelt áron.

BERNHARD TICHON
BRÜNN, KRAUTMARKT 18.

Küldés utánvétel. Minták ingyen és bérmentve.

Ékesen kiállított mintakártyák, csak újdonságok, gazdag választékban, kívánatra a szabómester uraknak megküldetik.

280. (6—20)

10 cm
elegendő 1
Ko. 1 f. 50 k.

Mindegyik
keret 4 k.

281. (9—21)

Christoph Ferenc
SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

A valódi szobapallo-fénylakk mindegyik és egyenlő értékű.

Prága, K. Berlin.

Valódi kapható: Misselbacher J. B.-nél Kolozsvártt, Löw Dánielnél és Keresztes Kálmánnál Beszterczen, Brugovits és Roháknál Deesen és Gross Emilnél Szászvároson.

Egész friss

vetemény-, virág- és gazdasági magvak;

továbbá

gazdasági gépek

legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

TAUFFER FERENCZ UTÓDA

mag- és gépkereskedésében, Kolozsvártt, belközép-utca 6. szám.

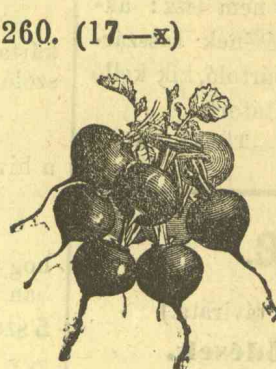
Árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

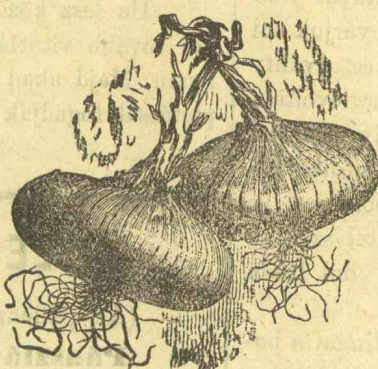
Nyári virág.

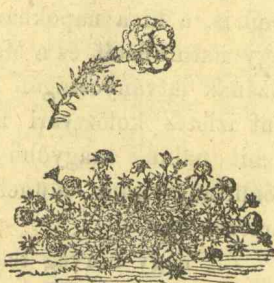
Korallbó.

Hónapos retek.

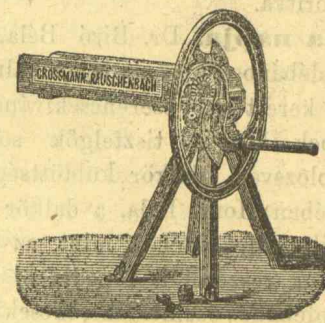
Hagyma.

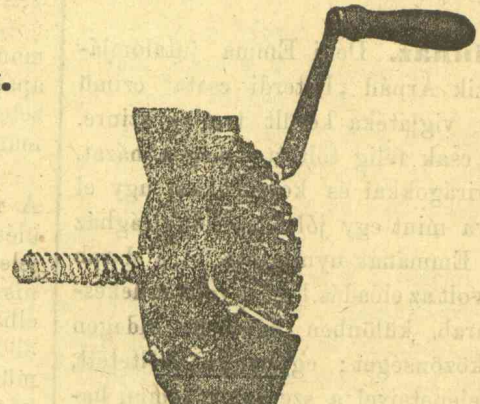
Portulacsa.

Chrysanthemum.

Szegekavató.

Törökbuza fejtő, 1 db. 2 frt 20 kr.